

ПСИХОЛОШКИ МЕХАНИЗМИ ЗАШТИТЕ ОД ДЕЗИНФОРМАЦИЈА У ВОЈНОМ КОНТЕКСТУ

*Урош МИЉКОВИЋ**

Институт за стратегијска истраживања, Универзитет одбране у Београду

Сажетак

У ери када интернет представља примарни извор информација за велики број корисника широм света, постоји посебна рањивост на изложеност и ширење нетачних или намерно обмањујућих садржаја. Савремено интернет окружење је преплављено информацијама, међу којима се често налазе и различити лажни или манипулативни садржаји, што отежава појединцима да правилно процене и разликују истините од неистинитих информација и представља значајан изазов у обликовању ставова, веровања и доношењу одлука. Оваква свеprisутност (дез)информација у дигиталном окружењу додатно компликује и отвара простор за циљано манипулисање друштвеном свешћу, али и понашањем појединца и колектива. Последице веровања у дезинформације могу бити посебно озбиљне у војном контексту, јер могу угрожавати способност доношења одлука, кохезију јединице, поверење у командне структуре и морал. Због тога је у раду посебна пажња посвећена механизмима који утичу на повећање индивидуалне и колективне психолошке отпорности, и који имају значајну улогу у очувању функционалности војника, као и њиховој способности да се одупру пропагандним и манипулативним утицајима. Поред индивидуалних и групних аспеката, у раду је истакнута и потреба за институционалном заштитом, како би се у будућности омогућило превентивно деловање у циљу заштите од дезинформација. У том контексту, наглашена је важност и потреба за додатном едукацијом припадника војне професије на свим нивоима, у циљу развијања свести о значају критичког приступа информацијама и повећања способности за препознавање различитих облика дезинформација и других манипулативних садржаја.

Кључне речи: веровање у дезинформације, манипулација, психолошка отпорност, механизми заштите, морал војске, војни колектив

* uros.miljkovic@mod.gov.rs, ORCID <https://orcid.org/0009-0006-9374-8641>